

بررسی شاخصهای مرتبط با سرطان معده در تهران و هفت استان از کشور در فاصله بین سالهای ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۰

دکتر بابک نوری نیر، دکتر شهاب آخوندی، دکتر حمید اسدزاده، دکتر شاهین انصاری،
دکتر نگار بهروز، دکتر محمد رضا زالی *

* مرکز تحقیقات گوارش و بیماریهای کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به این که امروزه سرطان معده هنوز دومین سرطان شایع در سرتاسر دنیا بوده و شایعترین علت مرگ و میر ناشی از سرطان نیز به شمار می رود و همچنین با عنایت به این نکته که هنوز در کشور ما کنکاش و بررسی بر روی وجوه متعدد سرطان معده مجال فراوان دارد، برآن شدیم تا در یک مطالعه به بررسی وضعیتهای مرتبط با سرطان معده در تهران و هفت استان از کشور بپردازیم.

مواد و روشها: در این مطالعه مشاهده ای توصیفی تمامی مراکز پاتولوژی دانشگاهی و خصوصی این استانها در سالهای ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ تحت پوشش قرار گرفتند که ۹۴۳ مورد سرطان معده بر اساس گزارشهای پاتولوژی موجود در آن مراکز ثبت شد. کار ثبت بیماران را تیمی متشکل از یک پزشک و یک پرستار انجام دادند که به استانهای مربوطه اعزام شدند.

یافته ها: با مطالعه داده های این ۹۴۳ بیمار مشخص شد که بیشترین گزارش سرطان معده مربوط به تهران (۵۸/۵ درصد) و کمترین آن در سیستان و بلوچستان (۱/۳ درصد) بوده است. از لحاظ توزیع جنسی ۶۸۸ مورد (۷۳ درصد) از بیماران مرد بودند و ۲۵۵ مورد (۲۷ درصد) را مبتلایان زن تشکیل می دادند. تشخیص سرطان در ۸۳/۹ درصد موارد در وضعیت منتشر بوده است.

نتیجه گیری: آنچه از این مطالعه می توان استنباط کرد شیوع بیشتر سرطان اولیه معده در مردان به میزان ۲/۷ برابر می باشد که مطابق با آمارهای منتشر شده از سرتاسر دنیا می باشد. همچنین در مورد وضعیت قرارگیری تومور در نواحی آناتومیک معده مشخص شد که شایعترین محل استقرار تومور در ۱/۳ تحتانی معده (۳۹/۸ درصد) بوده است. آنالیز داده ها نشان می دهد که سرطان معده اغلب در فرم منتشر تشخیص داده می شود.

واژگان کلیدی: سرطان معده، نواحی آناتومیک، ایران.

مقدمه

در ۱۰۰۰۰۰ در مردهای ژاپنی تا ۲/۶ مورد در ۱۰۰۰۰۰ در زنهای آفریقای جنوبی متغیر است. به طور کلی بروز سرطان معده در اغلب مناطق قاره آسیا که ایران را هم در بر می گیرد، میزان بسیار بالایی را دارا می باشد به نحوی که ۳۸ درصد تمام سرطانهای معده در دنیا تنها در چین اتفاق می افتد (۲).

بروز سرطان معده در آمریکا و اروپای غربی از ۵۰ سال پیش کاهش قابل ملاحظه ای را آغاز نموده است ولی این روند در کشورهای آسیای شرقی مانند چین، کره و ژاپن و نیز

با وجود کاهش شیوع سرطان معده در بعضی از کشورهای صنعتی هنوز دومین سرطان شایع دنیا پس از سرطان ریه، سرطان معده می باشد و هنوز بزرگترین علت مرگ و میر ناشی از سرطان به شمار می رود (۱). بروز سرطان معده تنوع جغرافیایی قابل توجهی را نشان می دهد و از ۷۸ مورد

آدرس نویسنده مسئول: تهران، بیمارستان آیت... طالقانی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد،

دکتر محمد رضا زالی (email: zali@rcgld.org)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۳/۱۲/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۴/۲/۲۴